

— pánszláv nagyhatalmi helyzet megerősítését kivívni... Evégből 1928-tól ötéves terveket léptetett életbe, megindította a szovjet expanzív távolkeleti politikáját s az Európa és Amerika ellenes dumping háborút. **A kommunista gondolatról hovatóvább a kapitalista rendszer teljes elismerésére tért s a világ nagytökéseivel szövetekezett,** ugyanekkor szerte a világon lázadásokat szított (India, Mexikó, Spanyolország). **A Szovjetunió gazdasági és szellemi megszilárdítását kéréllhetetlen vallásgyűlölettel telítette.** Az istenellenes (bezhovsznik) mozgalom alatta vett kifejezetten pánaellenes élt s e mozgalmat hatalmas szervezeti apparátussal világmozgalommá szélesítette. Evéként ellensége minden vallásnak. Főleg a papság hitelhagyását szorgalmazta s csak 1929-ben 2000, többnyire görögkeleti (ortodox) hittagadó papra tett szert. 1930 márciustól egy éven át tartó „tiszogatást“ végzett birodalmában s ekkor **53 ezer embert vetett ki az éhhalálnak.** A Lenin által még itt-ott meghagyott templomok nagyrésztét bezáratta, négy katolikus püspököt, 24 papot és több ezer hatholikust hívót az Északi Jegestenger Szolovjockij szigetére száműzött s telve volt, hogy 1934-re minden istentisztelet megszűniék a Szovjetunióban. XI. Piusz pápa szociális körlevelére (Quadragesimo anno) külön íratot szerkesztett s ellene rádióbeszédet is intézett (1931 június 29), **melyben közmondásos tudatánságának megfelelően az Isten-hit kiirtására a fokozott technikai fellendülést ajánlotta. Gazdasági és viláforradalmi terveinek ducábe döntével 1932 októberében egy távolkeleti szovjetenvetemre küldték.**

Akadtak, akik Sztalin hatvanadik születésnapján szerencsekivánathan a szovjetdiktátor „személyes boldogságát“ emlegették és kívánták. Nem gondoltak arra, hogy Sztalin „személyes boldogsága“ — mint az Osservatore Romano találóan megjegyzi, — „Európa boldogtalanságával“ áll összefüg-

gésben és azzal arányos.“

A kitünően informált sztáribecsei „öntudatos“ cikkéhez nem kell kommentár.

✱

Hol termelik a legtöbb élelmiszert? Mánapság igen népszerű minden közgazdasági tanulmány, mert termelő és fogvasztó munkás és munkáltató egyaránt saját sorsának jövőndő alakulását keresi benne. Néhány hónap óta már nemcsak földrésznünk inari, hanem főként élelmiszertermelését vizsgálataiak szakértők és nem szakértők: vajjon kielégítő-e ez? Nem kell-e tartani nélkülözéseikkel teli téli hónapoktól, különösen a tavalyi rossz terméshírek után? Ily szemponiból igen érdekes kimutatást tett közzé Németország központi statisztikai hivatala. Pontos számok táriák föl, hogy egyes országok népességük arányszámához viszonyítva élelmiszermelésük szemponiától földjüket milyen százalékarányban használják ki. Főkérdés: Képes-e Európa ellátni önmagát élelmiszerekkel? Mindenekelőtt nézzük meg Európa egyes országainak élelmiszertermelési indexszámát. Anglia adata például: 25. Azt jelenti ez, hogy Angliában 100 lakos közül (jelenleg) 25 angol lakos élelmiszerszükségletét fedezhetik belső termeléssel. Anglia tehát feltétlenül élelmiszerbehozatalra szorul. Ámde lássuk más országok adatait is. Norvégia 43, Belgium 51, Hollandia 67, Írország 75, Finnország 78, Franciaország 83, Svédország 91, Chile 93, Portugália 94, Olaszország 95, Oroszország 101, Lengyelország 105, Jugoszlávia 106, Bulgária 109, Románia 110, Magyarország 121, Újzélánd 173, Kanada 192, Ausztrália 214, Argentína 264. Magyarország a kimutatás szerint 121 százalékkal vezet Európá élelmiszertermelő államainak élén. Egyes nagyhatalmak számadatai azonban sok figyelmest szemléltet elgondolkoztatnak. Oroszország alig termel több élelmiszert annál, mint amennyire szüksége van, bár fölöslegei (éppen hatalmas területére való tekintet-

tel) nem lehetnek jelentéktelenek. Lengyelország, Jugoszlávia, Bulgária, Románia és Magyarország kivételével azonban minden minden európai országban kevesebb élelmiszert termelnek, mint amennyi szükséges lenne. Európa legtöbb országa tehát élelmiszerbehozatalra szorul. E számadatok alapján (hivatalos német számok) — Európában minden 1600 lakosból csupán 1354 lakos élelmiszerszükséglete fedezhető tengerentúli (európa-kívüli) behozatal nélkül.

★

A japán-kínai háború eddigi eredménye a Német távirati Iroda legutóbbi jelentése szerint meglehetősen súlyos. A háború kitörése óta körülbelül 1.600.000 katoná harcol Kínában. Ezek 40%-a meghalt, 60%-a megsebesült és megbetegedett; mindenesetre friss erőket kellett a helyükbe állítani. Kínai részről elesett két millió katoná e forrás szerint és ugyancsak két millióra becsülik azoknak a polgári egyéneknek a számát, akiket a háború okozta árvízek elpusztítottak. Tizenhat millió kínai menekült nemzeti területre s hat millió kínai gyermek vesztette el végkép vagy ideiglenesen a szüleit. Egvedül Sanghailban huszezeret teszik az elárvult vagy elhagyott kínai gyermekek számát. Emögött a nagyméretű emberi pusztulás mögött, ellenére a veszteségeknek Kína egysége tovább kovácsolódik. Az elmaradt nyugati tartományok, amiket eddig megkímélt a háború, a menekülteken kívül megtelnek a nemzeti Kína modern eszméivel. Az ódon nyugati városok hihetetlen gyorsasággal vesztik el középkori jellegüket. Nemcsak a kormány és a hadsereg húzódott Nyugatra, nemcsak a gyárak és a vasúti sínek költöztek át, hanem a sajtó, az egyetemek és tudományos intézetek is. Kína átalakulása most válik csak teljessé, most omlanak le a gazdasági és szellemi válaszfalak a modern Kelet és az elmaradt Nyugat között. A mozdulatlan kínai tömegek már mindenütt mozgásba léptek és rohamosan sza-

kítanak az ősi kínai axiómával, mely szerint „gondolkozni könnyű de cselekedni nehéz”.

(bl.)

★

A kölni Történelmi Kutatóintézet. A német propagandaminisztérium, amely ügynökök százozreit foglalkoztatja bent az országban és külföldön, hogy minél szélesebb körökben népszerűsítse az Anglia elleni háború és a „német életter” gondolatát, valóságos tudománnyá emelte a propagandát s újabban „taktika és stratégia” címen a német egyetemeken is tanszéket kapott. Hans Baer, a nemzetiszocialista egyetemi ifjúság szövetségeinek vezére, amikor a szövetség hivatalos lapjában a Bewegung-ban bejelentette az új tanszék felállítását (körülbelül egy hónappal a háború kitörése előtt) kifejtette, hogy az Anglia elleni háborúban a propagandára épp oly fontos szerepet vár, mint a fegyverekre mert Angliát csak saját harci eszközeivel lehet legyőzni.

Az egyetemi tanszék felállításával egyidejűleg Kölnben tudományos kutató intézet létesült. Egyetlen célja: adatgyűjtés az Anglia ellen folytatott propagandaháború számára. Ez az intézet új szempontok szerint vizsgálat tárgyává teszi a történelmet s azt kutatja, hogy milyen jogfosztásokat és igazságtalanságokat követett el Anglia a világhatalom fenállása óta, különösen a világháború alatt és az utána következő években. A kölni intézet adalékokkal tartozik szolgálni a rádióban, sajtóban és élőszóval folytatott propaganda számára arról, hogy egvedül Angliát terhelje a felelősség a mostani háborúért, melyet Németországra rákényszerítettek.

A kölni történelmi kutatóintézet kiadásában eddig ötven könyv jelent meg. Valamennyi Anglia történelmével foglalkozik s valamennyi arra mutat rá hogy milyen eszközökkel építette ki Anglia mai gyarmatbirodalmát, hogyan vesztette el Németország gyarmatait Anglia politikája következté-